

REDACȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Numere de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se întorc.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERTIUNILE:

pe 1 fir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Nu suntem singuri!

Când deputațiunea română în 1892 a mers cu Memorandul Românilor la Viena, presa maghiară ne lua în bătaie de joc, tractându-ne ca pe un popor izolat în Europa, fără prietini și fără importanță politică.

Ba, chiar dintr-o frație noștri s'au împotrivit unii și au combătut acțiunea politică pusă la cale prin Memorand, gasind, că am fi compromitat numai cauza națională, mai ales prin împrietinirea „grupului” antisemit a lui Dr. Lueger, care întimpinase cu bunavoință și simpatie deputațiunea română.

De atunci situațiunea s'a schimbat foarte mult. „Grupul” antisemit cu Dr. Lueger în frunte a devenit partid de guvernament, care va decide, poate mâine-poimâne, despre soarta Austriei și a monarhiei; ear' chestia română a devenit chestie europeană, discutată, apreciată și susținută cu zel de publicisti și bărbați de stat înaintea forului lumii civilizate!

Aceasta era una din problemele, cari și-le-au impus amicii noștri când au întemeiat ziarul „Tribuna” în 1884: a câștiga simpatia și interesarea cercurilor politice pentru poporul român, așezat ca element de ordine cu misiune civilizatorie la porțile Orientului.

Fără amici binevoitori și fără sprijinul factorilor politici, cari hotăresc mersul și dezvoltarea națiunilor, un popor crescut în suferințe și purtând încă jugul opresorului, nu va fi capabil singur să-și elupte libertatea și independența sa. Ba se întâmplă, ca popoare libere, cu organizațiuni vechi de stat, să fie repuse și umilite, dacă la nevoie și primejdie nu s'au asigurat de sprijinul și ajutorul din afară în contra dușmanului agresor. Astfel, Grecii fuseră înfrânți și umiliți de Turci, Spaniolii de Americani,

Interesul de existență și de conservare a neamului românesc reclamă, ca el să nu rămână izolat și fără legături politice în mijlocul celorlalte popoare europene. De aceea politica națională a Românilor s'a deosebit totdeauna prin cumințenia și înțelepciunea cu care a fost condusă.

Frații noștri din regat, ei singuri nu ni-au cunoscut multă vreme păsurile noastre, cu atât mai puțin s'au interesat de soarta noastră, pe când interesarea și sprijinirea din partea lor este o recerintă neapărată, ca să putem duce la bun sfârșit lupta, ce ni se impune, pentru revendicarea drepturilor noastre de liberă dezvoltare.

Nemuritorul Ioan Brătianu a zis: Când elementul românesc va peri în Transilvania, el va peri și în România.

Recunoscând importanța acestor cuvinte, bărbații politici, cari au întemeiat „Tribuna”, stăruiau mereu pe lângă cercurile politice din România, ca să le atragă atențiunea asupra așanumitei chestiuni „transilvane”, care în urma mișcării generale din țară, acum fu privită și discutată ca o chestiune de existență a întreg neamului românesc.

Di D. A. Sturdza o aduse mai înainte în parlamentul român, și o tracta cu priceperea unui adevărat bărbat de stat, ca „chestiunea cea mai mare și mai însemnată a existenței Regatului român, a existenței neamului românesc”.

„Firește că deslegarea acestei chestiuni, zicea dl Sturdza în senat, a certei dintre Maghiarii și Românii din Ungaria, e grea, dar' de aceea suntem aici, ca să ne facem datoria.”

„Să facem ca Maghiarii să înțeleagă odată, că dacă ei voesc astăzi desființarea poporului român, mâne ei încă vor fi desființați de alții!”

Și acest bărbat, care cu un patriotism atât de sincer a luat în apărare cauza română, mai târziu, după ce a devenit primul consilier al M. Sale regelui Carol, el fu tractat, spre jocura Românilor înainte a lumii, ca un „trădător” de neam, nu vorbește de partidele opoziționale din România, ci de acei infimi politicieni dela noi, cari nu sunt vrednici să-și deslege curelele încălțămintelor.

Dar' marele patriot și bărbat de stat n'a slăbit în credința și zelul pentru ridicarea neamului său.

Luminând și clarificând chestiunea, pentru a se ajunge „la deslegarea pacifică a certei ce sfășie regatul Ungariei, și aduce neliniște în regatul român”, după cum se exprimase în discursul din senat, — el pregăti calea pentru visita Maiestății Sale Împăratului Francisc Iosif la București, apoi visita regelui Carol la Budapesta și în urmă la Petersburg.

Oonorurile și simpatiile cu care este îmbrățișat regele Carol de către puterțile Împărației și Monarhiilor vecine se reflectă fără îndoială și asupra poporului român.

Ungurii știu acum și ved ceeace mai înainte nu voiau să știe: nici să vadă: că nu mai suntem singuri!

Și acesta este un mare succes politic!

Desmințirea „crizei” Goluchovski. „Politische Correspondenz” scrie:

„De cât-va timp, în ziarele d'aici și din Budapesta nu încetează a apărea șvonul, că contele Goluchovski se va despărți de postul seu cât de curând, ori cel puțin pe la finea anului jubilar. Câtă vreme aceste șvonuri se puteau ceti numai în foile unor partide politice, puteau să fie lăsate să treacă fără a le da atenție. Deoarece însă astfel de știri au pătruns și în niște ziare de vază din străinătate, (spre p. „Le Temps”. R. „Tr. P.”), care sunt puțin inițiate în impregiurările de aici, credem de lipsă a feri publicul de inducere în eroare mai departe. Pe baza informațiilor demne de credință putem să declarăm, că de demisiunea ministrului de externe Goluchovski n'a fost vorba nici acum, nici peste tot când-va. Ori-ce combinație așadar, ce se aduce în legătură cu aceste știri, raporteze-se ea fie la fondul lucrului, ori la amănunte, este o pură născocire.”

Deci: pofta 'n cuiu, patrioților!

SITUAȚIA.

(A-i) Toate privirile în monarhie sunt ațintite spre scaldă Ischl. Acolo are să se petreacă, azi ori mâne, un „moment istoric” — judecând după sgomotul făcut în ziare și după sbuciumările adevărate ori făfărite, a căror pradă sunt oameni politici mari, mijlocii și mititei.

Sunt adunați la Ischl: tustrei miniștri comuni: contele Goluchovski; Kállay (nu e conte, precum spune un confrate român, ci numai „von”), și ministrul de război, Krieghammer; 3 miniștri cisleitani: contele Thun, Dr. Kaizl (de finanțe) și Dr. Bärenreuther (de comerț); 2 miniștri ai noștri, ungurași: Bánffy și Lukács (de finanțe.)

Bánffy a sosit la Ischl Sâmbătă dimineața; la oarele 11 a. m. a fost chemat în audiență la Monarch, unde a stat preste un cias. După amiază la 3 ore, a fost poștit la masa împărătească, împreună cu colegul Thun.

După amiază ambii au avut convorbire în locuința lui Bánffy de la hotelul „Goldenes Kreuz”.

(De regulă atât „caporalul de panduri al țării”, cât ori și-cari alți miniștri locuiesc în hotelul „Elisabeth”, unde e și acum sălășluit contele Thun. Se vede dar', că Bánffy n'are dorință să deie de ochi cu colegul său afară „din oficiu”.)

Eri, Duminecă, ori azi Luni, are să se țină sub președinția împăratului un consiliu de coroană.

Ne abținem așadar' de ori-ce profetii ori combinații, putând din toate cele scrise și din toate sbuciumările constata atâta, că Ungurii mereu sunt scuturați de friguri și fierbințeli, precum am caracterizat situația de repetite-ori. Tot de această părere este și corespondentul din Viena al lui „Nár. Listy”, care îi telefonează ziarului său de la 13 c.:

„Toate știrile despre amănuntele, discursul și rezultatul conferențelor urmate între cele două guverne asupra reînnoirii pactului, precum și diferitele combinațiuni ce se tocnesc din ele, sunt aproape toate rodul nervosității, care s'a înstăpânit mai ales în Ungaria, și care caracterizează în mod atât de înverdat actuala situațiune gravă. Cum se va rezolva criza, nu se poate deloc prevedea. Experiența tristă însă ne spune, să nu privim în viitor cu optimism și să fim pregătiți chiar și la lucrurile cele mai rele...”

„Oare se va întâmpla deja acum la Ischl deslegarea definitivă, e întrebare la care nu se poate da până acum nici un fel de răspuns...”

Ear' „N. Fr. Presse” dela 12 c. scrie: „În Ungaria se vorbește de posibilitatea demisiunii cabinetului Bánffy. Criza se proclamă chiar de acută și se așteaptă deslegarea ei cât mai curând. Aici însă nu se ține de verosimil nici un fel de criză: nici austriacă, nici ungară...”

„Toate sforțările ținesc într'acolo, ca menținându-se punctul de vedere legal al guvernului ungar, să se găsească mijlocul, care ar împedea despărțirea vamală”.

În fond, credem și noi, că astfel stau lucrurile; că e vorba, cum să-și

salveze Bánffy „cuvântul de onoare”, fie și numai în aparență, căci după el nu mai este cine să vină în fruntea companiei cinice de exploatare poreclită partidul liberal, cel corupt și ros de vișile până la măduva oaselor. Numai Bánffy e capabil să-i țină încă strinși câtă-va vreme în mociroa cea grozav de puturoasă; ear' vice-versa, partidul nu-l lasă pe Bánffy din îmbrășșarea sa, știind ce catastrofe ar urma dacă s'ar da drumul apei celei stătute din mociroa liberală și lighioanele ar rămânea pe fundul uscat la vâzul lumii în toată goliciunea lor.

Ear' până la jubileul împărătesc monarhul nu vrea nici o schimbare ceva mai radicală; fie dincoace ori dincolo; până atunci comedia cu „cuvintele de onoare”, cu § 14, etc. se va juca mai departe, cu chiu cu vai.

Că ce va fi apoi, după iubileul, e altă chestie. Îngâmfații vor fi cuprinși de și mai mult de friguri și fierbințeli.

Ear' înainte de toate: Lueger pân-dește; el nu zice nimic, par'că nu s'ar interesa de nimica. Tace, dar' totuși se poate presupune, că, dacă nu chiar face acum, gândește mult la planul său despre infumurații noștri.

Chiar și „Budapesti Hirlap” simțeste așa ceva zicând în articolul său de Duminecă:

„Căci lucrul e pe deplin dar' că nici regele, nici parlamentul maghiar, nici parlamentul austriac nu sunt aceia, cari voiesc să deslege încurcătura cu criza în Ungaria, ci exclusiv guvernul austriac (ear' în spatele lui ceva, ceea-ce noi, aici, în Ungaria suntem obișnuiți a numi „CAMARILA”).

Sgomotul ziarelor și sbuciumala publicului la priveliștea crizei și „momentelor istorice”, foaia maghiară le caracterizează cu următoarele cuvinte:

„Fie-care tace, privește, așteaptă, că ce o să iasă, ear' ziarele, ca boacterul satului, trag clopote: doar-doar va trece furtuna în urma — articolilor de fond”.

Cât se poate de nimerită critică și autocritică.

Așteptăm dar', cu desevirșire liniștiți, mai ales după visita regelui Carol în Rusia, rezultatul „momentelor istorice”, ce se petrec fie dincoace, fie dincolo.

Chestiunea naționalităților.

Să fie așa numai „per tangentem”, fără comentării, amintite și ținute în evidență următoarele trei apariții: două proaspete și a treia veche de câteva luni, prin urmare reînprospetată. Așa dar:

1.) „Budapesti Hirlap” de la 12 c. publică la loc de frunte declarațiunile „unui om politic guvernamental ce se bucură de mare ponderositate politică”, asupra „crizei celei serioase.” Ajungând a face, cătră sfârșit concludiuni, omul politic s'a exprimat:

„Deși sărăcia e mare, deși puterea de împotrivire a slăbit, deși nu se poate conta pe atitudinea independentă a tagmei oficiantilor de stat: totuși nu vreau să presupun că s'ar putea dobândi majoritate (parlamentară adică, R. „Tr. P.”) pentru înstrăinarea prin târguiești (elalkuvására) a moștenirii lăsate de Deak, afară numai dacă nu vor fi deschise jilipurile dinaintea aspirațiilor naționalităților”.

Bibliografie.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göhl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1858

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 10 Septembrie până a 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

A apărut: Manual de agricultură Rațională. Fitotehnia sau cultura specială a plantelor, pentru usul școalelor secundare speciale și superioare de agricultură, învățământul particular și de consultat pentru agricultori practici, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala centrală de agricultură de la Fereștreu și la seminarul Nifon Metropolitan.

O carte foarte instructivă pentru oricare agricultor, cu 202 figuri intercalate în text.

O recomandăm economilor noștri ca op de mare folos. Editura proprie a autorului.

A apărut!!

și se află de vânzare la administr. „Tribuna Poporului“.

Lupta pentru drept

de Dr. Rudolf Ihering traducere de Teodor V. Păcățian
cu prețul de 1 fl. exemplarul plus porto postal.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“

Băile Herculane (Mehadia.)

(Herkulesfürdő, Ungaria)

STAȚIUNE DE CALE FERATĂ POSTĂ ȘI TELEGRAF.

RENUMITE TERME SULFUROASE SI SĂRATE,

CU TEMPERATURĂ TERESTRĂ DE 55° C.

Începutul sezonului la 1 Maiu

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeză și masajiu. — Băi electrice. — Hidroterapie. — Rendezvous internațional. — Situațiune admirabilă în valea romantică a Cerni. — Promenade și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, hoteluri splendide. — Salon de cură. — Lumină electrică. — Muzică proprie. — Orfeu (Teatru Variété).

MEDICI ROMÂNI

CONSULTAȚIUNI ÎN TOATE LIMBILE EUROPENE.

Juncțiune cu trenul expres și Orient-expres; dela Orșova cu năile dunărene

BILETE CU PREȚURI REDUSE.

174 8—10 FRECUENȚA ÎN ANUL 1897: PRESTE 10.000.

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

P L I C U R I

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebreale

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.